

Per allà al volt dels sis anys se'm va
 despertar l'esperit de catalanitat del qual ja no m'ha
 abandonat ^{tot} al llarg de ~~la~~ la meua vida
 El lector d'aquí, ^{obriant} ~~obriant~~ ~~la~~ pla-
 na lògica que aquest sentiment el ~~debia~~ de-
 a la influència del meu pare, Prudenci Bertrana,
 l'home que en tota la seva existència no va voler
 conèixer res més que Catalunya, els viatges del
 qual - per a no moure's de Catalunya - es-
 van limitar al Roselló d'una banda i al Pi-
 ninen l'altre ^{part} ~~part~~ ~~altre~~. Doncs no, qui va
 desvetllar la meua catalanitat va ésser la meua
 mai nader Carolina una noia ignorant

Locaven e missa de nou quan tot just ele de missa de vuit eixien de

un eloc en la redacció d'un diari. Segurament
 el pare, tan il·lús com els seus amics també va creure
 de bona fe que fent de periodista, guanyaria més
 diners que fent de pintor. Potser en el seu entusiasme
 me d'escrivir novell, va ~~creure~~ ^{pensar} ~~per convencer~~ que
 fer de periodista era escriure, emmens ferir una
 ploma a la mà i fer la línia damunt del
 paper li causava sens dubte un ^{meu} ~~gran~~ ^{interès}
^{un} ~~gran~~ ^{interès} ~~que~~ ^{traballa} al de fer coner es penzell o el llapis da-
 munt la tela o el cartó. No puc dir exactament
 com van anar les coses. El pit es' ^{piu} ~~piu~~ ^{es feu}
 periodista.

A Si me en aquella época ^{existia} ~~hi havia~~ un
 diari, el dels mans: un diari conservador i
 clerical on no hi havia lloc ~~per~~ ^{per a} el
 pare. No es tractava d'uns de fer de redactor al

"Diario de firma" sino d'entrar en un ^{diari creat de 2} nou ~~diari~~ d'idees avançades: "Ciudadania"

El pare mateix ho explica força detalladament en la seva novella autobiogràfica El Vespertí.
"Ciudadania" necessitava redactors, allí va entrar el ~~pare~~ com la vata a la roterera enllaminant per un ^{boixinet} trosset de formatge ^{per a} els seus fills. El formatge el van preparar tots plegats ^{perquè} ^{esclari, en aquell moment,} perquè no ho sospitaven i fou amb grans alegries de tota la família que el cap de casa va ésser nomenat director del nou diari firmat. Segurament no anaven a clipsar els postus amb llançamentes però tots, començant pel protagonista de l'esdeveniment, estaven convençuts que una nova era de prosperitat ens esperava.

d'actualitat, i tendències ^{qui sap si contraries a les} ~~potencials~~ ^{seves} ~~31~~
Quina La ^{millora de situació} ~~definitiva~~ que hi havia ^{on} ~~estava~~
envegar: se en aquesta feina ^{en comptes de} ~~seguir~~ pintant
ex-votos, retrats de difunts, petrus pes. les botigues
i estandards per a les monges, ningú no
ho havia ^{mesurat amb algun calze} ~~calculat~~, amb el millor bra
fe' del món, proteformes i figures dels
dramas van fer del pobre i honest artesà
del pinzell, un pobre i honest artesà
de la ploma.

^{amb la ploma} Ell però va tractant de guanyar el nostre pa
~~seguint~~ creient però que la terra, els boscos, els cam
perols i les besties li inspiraven

escrivia pel seu guig, l'home passava tot el dia: - per
 de la nit ~~amb~~ amb la ploma a la mà ^{la pipa a la boca} i un pelot de
 quartilles davant. ~~Les~~ anava omplint i una darrera l'
 altra, canviant de pila ^{Adesiava} i ~~de tant en tant~~ ^{en} rebrepant ^{o dues} ~~o una~~
 les llançant ^{les} a la paperera. Ja ^{les nits de lluny} no anava a vagarejar pels
~~la~~ cost vults de la catedral amb els companys ~~les nits de~~
 lluny, ni a escoltar les campanes de la seu, ni ~~els~~ marxa
 ni els dels pats ^{que anaven} ~~en~~ gel eixits ni el plany trist i l'úfube
 de l'oliva. L'únie explai que es permetia era sortir a ^{caçar}
 algun diumenge. Teniem un magnific gos perdipueu que
 es deia Dik. El pare se l'endueia i junts passaven tot
 el dia perseguint perdus i becades, ^{en arribar} ~~molts~~ ^{el} vespre ^{el} tornaven
 cansats i famats. Si la caça era bona el pare ens la ~~nos-~~
 trova satisfet; i el dilluns la mare la cuinava i ens la
 menjaven pel dinar. I tan si era bona com estessa o nulla, el
 pare ens explicava amb tota mena de detalls les incidències de la
^{la} mare, ~~per~~ ^{per} ~~que~~ ^{que} ~~no~~ ^{no} ~~si~~ ^{si} ~~havia~~ ^{havia} ~~fet~~ ^{fet} ~~per~~ ^{per} ~~les~~ ^{les} ~~causes~~ ^{causes} ~~relacionades~~ ^{relacionades} ~~res-~~
 pecte de la polsança econòmica de casa. Ara ja tenia ^{caça}

perseució, lleuita, triomf o derrota. ~~amb~~ Nom 5
hauria dit, en oír-lo que es tractava de la
guerra de Troia, ~~de d'herois~~ ~~legendaris~~
del pas de les Termòpiles, de ~~la~~ ~~perseució~~
la batalla naval de Tefelpar, etc, el pos. les
perdius o els títols esdevenien herois legendaris
els títols les conques, els serradells, ^{els rierols;} els arenys
~~del país de~~ ^{del Ter} ~~de~~ ~~firrosa~~ carenes de muntanyes,
rivers i deserts, teatres de drammes isemixis, dros
entre enemics ancestrals irreductibles